

Filmski festival u Veneciji, 68. put

Al Pačina zbunila sopstvena „Salome“

Venecija - Američka filmska zvezda Al Pačino (71) je na festivalu u Veneciji dobio nagradu „Glory to the Filmmaker“ (Slava sineasti) namenjenu umetniku koji je ostavio trag u modernoj kinematografiji, ali je laureat otkrio kako zapravo „nije imao pojma“ u kom se pravcu kreće sa svojim poslednjim ostvarenjem.

„Salome“ je melanž dokumentarca i igranog filma bazi-

ranog na komadu Oskara Vajlda, o biblijskoj priči o Salomi i kralju Herodu, koji istražuje destruktivno korišćenje seksualnosti.

Pačino je postao i tvorac i protagonist jer je dokumentovao izazov snimanja filma, dok glumi sebe, kralja Heroda i, u jednoj sceni, Oskara Vajlda. Uz njega je bila američka zvezda u usponu Džesika Častajn u roli Salome. On ističe

kako mu je žao što nije više istražio figuru Vajlda, irskog pisca koji je svojevremeno bio osuđen na dve godine prisilnog rada. „On je bio provokator superiorne misli - retka osoba i veliki umetnik“, kaže Pačino.

Osvrćući se na svoju karijeru, Pačino kaže da je dugo bio rastrgnut između „bioskopa i pozorišta“. „Počela je da mi se dopada ideja o pozorišnom komadu i snimio sam je. Ja sam samostalno snimio pet ili šest filmova o kojima niko ništa ne zna“, otkrio je on.

Ipak, kada je reč o budućim planovima, Pačino ne zna ništa o njima. „Moja budućnost? Sve je prazno“, rekao je novinarima na konferenciji posle projekcije.

V. T.

Opsesija seksom

Usamljenost, frustracija i opsesivnost seksom leže u osnovi novog moćnog filma „Shame“ britanskog reditelja Stiva Mekvina, koji je prikazan u takmičarskom delu Mostre. Radnja filma je smeštena u Njujork i prati Brendona (Mihael Fasbender) koji živi kao i većina ljudi - u klopci modernog sveta. „To je čovek koji ima pristupa svemu, ali ga sopstvena sloboda sputava“, naglašava reditelj. „Ovaj film govori o politici, odnosima, seksu i internetu. Zapravo, o našim životima koje je internet promenio i o tome kako smo izgubili interakciju sa ljudima“, dodaje Mekvin.

Film Ive Čirić večeras u Filmforumu SKC

Spomenici oslobođeni kanona

Beograd - Projekcija kratkog animiranog filma „Spomenici“ Ive Čirić zakazana je večeras u 20.30 u sklopu Filmforumu Studentskog kulturnog centra, a nakon toga, predviđen je razgovor sa autorkom i Božidarem Zečevićem teoretičarem filma.

„Spomenici“ su inače animirani drvorezi Miloša Čirića (1931-1999), iz bibliofilskog izdanja „Spomenici“ iz 1961. inspirisanog tekstovima domaćih pesnika o stradanjima u Drugom svetskom ratu. Iva Čirić, unuka i naslednica ateljea ovog izuzetno značajnog grafičara, pokrenula je neke od motiva sa njegovih grafika, i preobrazila ih u karaktere koji nose radnju njenog animiranog filma. Oni su sasvim ostali verni tradiciji socijalne grafike i samoj poetici Miloša Čirića, ali su korišćeni shodno današnjem vremenu i animacijskim obrascima koji su sada aktuelni. Ovaj film veoma uspešno povezuje dva vremena i dva medija, pričajući priču sa univerzalnim značenjem, emancipovanu od ideoloških kanona doba u koje je Miloš Čirić stvarao, i ograničenja tehnike u kojoj je radio, ali na način koji čuva i njegov rukopis i osnove idejnosti koja ga je vodila.

A. Č.

Ivan Brkljačić, kompozitor i autor muzičko-scenskog dela „Istar“

Klasičan koncert koncept potpuno

Zorica Kojić

DUNAV FEST

Ivan Brkljačić jedan je od odista hvale vrednih i među najizuzetnijima. Mladi kompozitor, čija su dela nebrojeno puta izvođena ovde i širom Evrope, čak do Australije(!), autor muzike za brojne predstave u beogradskim pozorištima i u regionu, selektor programa sve cenjenije Međunarodne tribine kompozitora i docent na FMU u Beogradu - nakon što je 2005. na BELEF-u komponovao za pravi rock ansambl, Decu loših muzičara, od ovog vikenda poznat je po još jednom slavnom projektu koji vrši svojevrstu diverziju u polju tzv. „ozbiljne“ muzike. Njegovo muzičko-scensko delo „Istar“ umetničku muziku vraća izazovnosti novog i neupoznatog, stavlajući darovit i hrabar ansambl muzičara na niz herojskih zadataka koji se na neponovljiv način odvijaju pred našim očima, daleko od uvreženih predstava o pasivnom prisustvovanju jednako nepokretnom odvijanju koncerta na sceni.

Priča „Istara“

Glavni lik klarinet Istar (Veljko Klenkovski) preuzima na sebe odgovornost u težnji da uspostavi ponovni sklad između svojih prijatelja, koji je narušen surovošću i brzinom sveta u kojem žive. Njegovi prijatelji su Eleganza nuova (Gudači Svetog Đorđa), Umbra (kontrabas-Miloš Petrović), McMelanholik (saksofon - Dušan Petrović), Žuti Santa (trombon - Aleksandar Benčić), Velika Heleba (marimba i udaraljke - Ivan Marjanović) i Xy (električna gitara - Vuk Parđovski). Uz pomoć čudesnih Marinadi (akustična gitara - Relja Turudić i klavir - Neda Hofman), koji simbolizuju ljubav, Istar na kraju u svojoj misiji uspeva!

● Naziv vašeg dela, „Istar“, staro je ime Dunava sa kojim vas, kao stanovnika Beograda, mnogo toga povezuje. Kako biste opisali Dunav kao svoju inspiraciju za stvaranje ovom prilikom i na koji se sve način vaš uzajamni odnos našao u delu?

- Inicijalna inspiracija je bila simbolična. Vrlo sam lako povezo žanrovsko određenje buduće kompozicije sa Dunavom. Želja da se napiše muzika u formi instrumentalnog teatra

se vrlo lako povezala sa starim nazivom donjeg toka Dunava - Istalom, koji u sebi sadrži skraćenicu za instrumentalni teatar (InSTRumentalni TeatAR). Nakon odluke šta ću komponovati počeo sam da se bavim istraživanjem o tome šta su sve potencijali jedne reke koja protiče kroz 10 država, koja povezuje različite narode i njihove kulture, zahvaljujući kojoj su oni međusobno bliži i koja snagom svog toka ima moć pročišćenja i smirenja odnosa među njima. Takođe, želeo sam da kompozicija ima i nešto od beogradskog dela Dunava, uz koji sam odrastao, tako da sam snimajući, semplujući i obrađujući zvuk reke dobio autentičnost konteksta koji je oko mene svakodnevno i koji je sada utkan u moju partituru.

● Izbor umetnika (Gudači Sv. Đorđa i ansambl solista na čelu sa klarinetistom Veljkom Klenkovskim kao tumačem naslovne uloge) načinjen u ovom slučaju takođe je od vrlo naročite vrste - gotovo da je umetnički postupak za sebe! Kako ste pozivali muzičare da učestvuju u ovom jedinstve-

nom projektu i koje kreativne energije su preporučivale svakoga od njih ponaosob?

- Od samog starta mi je bilo jasno da u instrumentalnom teatru želim da imam isključivo najbolje muzičare (soliste i gudački orkestar), koji su spremni da, najpre, moju partituru tumače na najbolji način, a zatim i koji bi bili spremni da se u određenom scenskom kontekstu odvaži da publici pokažu svoje tumačenje moje muzike. U najpozitivnijem

smislu sam bio iznenađen u kojoj meri su svi muzičari bili otvoreni za scensko pokazivanje. Kreativna energija između muzičara-glumaca, rediteljskog kreativnog tima i mene kao kompozitora i dirigenta je iz probe u probu rasla, nadopunjavala se i bila je sve inspirativnija. Iz svega toga se pokazalo da nam glumci profesionalci nisu bili potrebni u realizaciji muzičkog teatra, jer su upravo muzičari ti koji su godinama uz svoje instrumente i koji ih najbolje mogu animirati, predstavljajući ih kao likove u određenom dramskom kontekstu. Na kraju, moja želja da se klasičan koncert izmesti iz stereotipa koncertne dvorane u živ pozorišni ambijent je podržala i publika koja je na oba izvođenja popunjavala sva mesta u zaista posebnom novom prostoru Kule Nebojša. Takođe bih dodao da sam mišljenja da je klasičan koncert na kojem se gledaju muzičari kako izvode muziku, kao koncept potpuno prevaziđen i da će se reditelji sve više uključivati u osmišljavanje koncertnih nastupa muzičara.

„FOKUS“

U SUSRET MOKRANJČEVIĆIM DANIMA

Beograd - Hor Prvog beogradskog pevačkog društva i dirigent Svetlana Vilić održaće koncert „U susret Mokrnanjčevim danima“ večeras u 20 sati u Svečanoj sali Skupštine grada. Ovim koncertom Mokrnanjčeva zadužbina najavljuje manifestaciju Mokrnanjčevi dani, koja će biti održana od 9. do 15. septembra u Negotinu. Hor Beogradskog pevačkog društva je najstariji hor u Srbiji, a osnovan je 1853. godine, zahvaljujući radu Stevana Mokrnanjca u svojstvu umetničkog rukovodioca i dirigenta.

S. B.

SVETSKI KONGRES VIZANTOLOGA U BEOGRADU 2016.

U Sofiji je od 22. do 27. avgusta održan 22. međunarodni kongres vizantologa. Ovakvi veliki naučni skupovi sa predstavnicima iz celog sveta održavaju se svake pete godine. Na skupu u Sofiji učestvovalo je preko 1000 naučnika. Srbiju je predstavljalo 26 istraživača. Srpskim vizantolozima, koje je predvodio akademik i prof. emeritus Ljubomir Maksimović, direktor Vizantološkog instituta SANU i potpredsednik Međunarodne asocijacije vizantologa (AIEB), pripala je velika čast i odato im je priznanje na sednici Međunarodnog komiteta, na kojoj je odlučeno da se 23.

kongres održi u Beogradu, avgusta 2016. godine. To je treći put da organizovanje ovog značajnog događaja za našu nauku i kulturu bude povereno beogradskom vizantološkom centru, odnosno formalno Srpskom komitetu za vizantologiju. Srbija je do sada jedina zemlja, osim Grčke, koja je tri puta dobila čast da preuzme organizaciju svetskog kongresa vizantologa. K. R.

KNJIGA DANA Narodna biblioteka Srbije
www.nb.rs Ko čita pobeđuje!

UTORAK, 6. SEPTEMBAR:
Lajonel Šrajver - Moramo da razgovaramo o Kevinu

premierno izvedenog proteklog vikenda na Dunav Festu

je kao prevaziđen

Muzika u formi instrumentalnog teatra: „Istar“

• Da li su umetnici u sa dejstvu sa vama tako zaista otkrivali neku svoju novu stranu i obratno - jeste li vi sami na licu mesta korigovali neke svoje prvobitne kompozitorske zamisli?

- Za sve muzičare ovo je bilo prvo iskustvo ovakvog tipa. Nikada do sada nisu bili u prilici da pokazuju svoje sviranje, niti da animiraju svoje instrumente kao likove u određenom dramskom kontekstu. To je za sve njih bilo nešto potpuno novo. U toku priprema nisam korigovao gotovo ni jedan ton u partituri, ali mogu da kažem da je finalnom režijom premijerno izvođenje „Istara“ ipak veoma drugačije od moje prvobitne zamisli. No, to je ono što je kvalitet samog žanra instrumentalnog teatra. Dakle, partitura predstavlja dramski tekst, napisan jezikom muzike, koji je sklon različitim rediteljskim tumačenjima. U partituri se nalazi 21 numera koju u zavisnosti od koncepta i od ličnih vizija reditelji mogu da štrihuju, ponavljaju, prebacuju na druga mesta, itd. Takođe je partitura

sklona daljem izmeštanju iz pozorišnog u neki treći medijum (film recimo). Time, čini mi se, muzika obezbeđuje ostatak u životu, jer ona je napisana da se izvodi, svira, sluša i pokazuje.

• Ovom prilikom bio je na snazi jedan veoma originalan pristup izvođenju uživo, neka vrsta izuzetno kreativnog „playback“ muzičkog teatra ako tako možemo reći - kompleksni suživot različitih muzičkih kultura, od klasike do rocka, kao i instrumenata koji ih oličavaju, ali koji u ovoj zbirlji deluju sasvim prirodno zajedno - stavljao je muzičare već unapred na sve izvodačke teškoće, da bi se uživo isključivo posvetili svojim jednako zahtevnim teatarskim zadacima - koliko je trajao i kako je tekao proces stvaranja muzike u nama nevidljivoj „nascenciji“ pre i zatim pred nama?

- „Istar“ je prve muzičke korake počeo da pravi u jesen 2008. Od početne klavirske skice do snimljene audio i video realizacije je prošlo dosta vremena (pogotovo ako znamo da

samo u vremenu u kojem se sekunda plaća bogatstvom). No, proces realizacije je zaista bio poseban. Kada je dogovoreno da će se „Istar“ postaviti u okviru Dunav festa i kada je bila poznata lokacija novog prostora Nebojšine kule, počela su snimanja celokupne muzike. Tu sam u velikoj meri zahvalan Fakultetu muzičke umetnosti u čijem studiju je napravljena zvučna realizacija partiture. Nascenno u procesu realizacije je bilo prisutno do premijere. Stalno je nešto bilo u procesu radanja i stvaranja. Odluke od kojih je zavisio ukupan rezultat umetničkog projekta su donošene svakodnevno, usmeravajući realizaciju muzike nalik na krivudav tok Dunava od Nemačke do Crnog mora. Snimanje numera je teklo mimo svih pravila snimanja klasične muzike. Sve je više ličilo na snimanje neke kratke pop numere, jer su najpre snimljeni gudači, a potom solisti, svaki pojedinačno, sloj po sloj. Kao rezultat dobijen je snimak u kojem se ravnopravno sluša kontrapunkt sastavljen od 21 kontrapunktskog sloja, koji se u svakom trenutku može isključiti, odnosno uključiti. To takođe obezbeđuje mojoj partituri dodatan sloj živog i nezavisnog unutar nje same. Nascenno je, naravno, zadržano i u toku samog izvođenja, jer iako muzički snimljeni ranije, instrumentalisti animacijom svojih instrumenata konačno radaju svoje likove tek pred publikom.

• Da li je „Istar“ moguće izvoditi mimo Dunava uopšte i van ambijenta Kule Nebojša, ili je ovo bio unikatni umetnički momenat koji i ne treba presadivati nekud dalje?

- Prva dva premijerna izvođenja „Istara“ ostaju u ušima i očima publike koja im je prisustvovala u ambijentu Nebojšine kule. Naredna izvođenja će sigurno da budu drugačija, u nekoj drugoj režiji, nekom drugom tumačenju i drugom kontekstu. Nadam se da će do toga doći brzo.

Svetska perkusionistička atrakcija Percossa u Beogradu

Magično poigravanje s ritmovima

Beograd - Virtuozni iz Holandije koji će publiku razgaliti i nasmejati do suza - perkusionisti i zabavljači Percossa, prvi put će nastupiti u Beogradu i to dve večeri zaredom, 30. septembra i 1. oktobra u Domu sindikata. Svetska senzacija Percossa nastala je krajem 80-ih izvođeci muzičke performanse po ulicama južne Francuske, dovijajući se na razne na-

Inspiracija je ono od čega se koža naježi

Nezaustavljiva bujica hitova, pronicljivog humora i akrobatskih tačaka upakovanih u pozorišni nastup prosto je nestvarna. Ovim momcima perkusije nisu cilj, već sredstvo da se podstakne mašta, a svet koji stvaraju u svojim predstavama vrlo je šarolik. Na pitanje gde pronalaze inspiraciju kažu: „Šta nas inspiriše? Svet perkusija, i zapadni i etnički. Muzika, ples, pozorište, umetnost, cirkus, različite predstave. Sve što se kreće, što nas zadržuje, uzbuđuje, pokreće, od čega nam se koža naježi“.

nog života na originalan i duhovit način i uz zapanjujuću tehničku virtuoznost. Njihova ogromna kreativnost ogleda se u savršenom povezivanju muzike, pozorišta, igri senki, magije, akrobatike, pantomime, cirkusa, stepovanja i stand-up komedije koja impresionira sve generacije. Ove nisu bitne reči nego pokreti. Oni su „pozorište bez reči“ i vode kroz različite muzičke pravce. Na njihovom nastupu moći će da se čuju uzbuđujući afrički ritmovi, australijska tradicionalna muzika i strastveni latinski zvuci, uz duhovite interpretacije.

Njihove nastupe prate sledeći komentari: „Žestoki perkusionisti od kojih vam krenu žmarci“ (The Times) i „Bez kompromisa, bez pauze, bez milosti“ (Daily Mirror). Članovi sastava Percossa komponovali su muziku za 11 plesnih trupa u sedam zemalja i predaju na nekoliko konzervatorijuma u Holandiji. U Beograd dolaze sa najnovijom predstavom, šestom po redu „The Rebels of Rhythm“ sa kojom su već nastupili u preko 20 gradova. Organizator koncerta je Arena Beograd, a ulaznice će uskoro biti u prodaji. D. J.

čine kako bi privukli pažnju prolaznika. Nema sumnje da duh i priroda uličnog sviranja i dalje inspirišu članove Percosse da zabavljaju ljude i učvršćuju njihovu posvećenost umetničkim inovacijama. Ta nezaobilazna raznovrsnost i instinkt za muzički teatar jesu upravo ono što definiše grupu. Godine 1998. Percossa je pre-

nela sve svoje muzičko i teatarsko umeće u pozorišta.

Grupu Percossa čine četvorica profesora univerziteta koja, pored udaraljki, ritam i muziku proizvode služeći se svojim telima i predmetima iz svakodnevnog života.

Nagrada „Meša Selimović“ Ludwigu Baueru za roman „Zavičaj, zaborav“

Tuzla - Nagrada „Meša Selimović“ za najbolji roman objavljen u 2010. godini na govornom prostoru Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Srbije i Crne Gore dodeljena je Ludwigu Baueru za roman Zavičaj, zaborav.

Stručni žiri koji su činili: Ferida Duraković, predsednik, Enver Kazaz, Miljenko Jergović, Vladimir Arsenić i Andrej Nikolaidis, odabrao je pet romana u užu izbor, pored

Bauerovog i: 'Adio Kauboj' Olje Savičević Ivančević (Hrvatska), 'Treće poluvrijeme' Emira Imamovića Pirketa (BiH), 'Ljudi koji su sadili drveće' Josipa Mlakačića (BiH), i 'Hotel Zagorje' Ivane Simić-Bodrožić (Hrvatska).

Kako je istakla Ferida Duraković svi romani 'mirišu' na svet i Evropu sa jednom notom tranzicijskog doba nakon rata u području bivše Jugoslavije.

Predsednica žirija naglasila je da se nagrada dodeljuje autoru koji će nas učiti kako da se vratimo romanu kao vrednosti.

Nagradu, koja se sastoji od statue 'Mastionica liperu' i novčanog dela od 7.000 km, dobilniku je uručio načelnik Opštine Tuzla Jasmin Imamović. Nagrada se dodeljuje jedanaesti put u okviru književnih susreta 'Cum grano salis'.

D. Rebić

MTV premijera Florence & The Machine

Ekskluzivna premijera novog spota za pesmu „What The Water Gave Me“ u izvođenju Florence & The Machine biće prikazana danas u podne na MTV-u. Nakon što je pobrala nesumnjive simpatije albumom prvencom „Lungs“ iz 2009. godine, britanska muzičarka Florence Welch i njena „mašina“ vratile su se sa spotom za ovu numeru. U pitanju je singl koji najavljuje novo studijsko izdanje, još uvek nepoznatog naziva, čiju je objavu ova ridokosa umetnica zakazala za novembar ove godine. Produkciju svih trinaest novih pesama potpisuje Paul Epworth. Spot je, navodno, inspirisan umetnošću slikarke Frida Kalo. D. S.

PJ Harvey favorit za Mercury nagradu

PJ Harvey, Elbow i James Blake nastupiće danas na dodeli Mercury muzičkih nagrada. Kako je najavljeno, na svečanoj ceremoniji bi trebalo da, po prvi put u istoriji dodele ove nagrade, nastupe svih 12 nominovanih izvođača. Na dodeli, koja će se održati u Grosvenor hotelu u Londonu, nastupiće i Katy B, Tinie Tempah i Anna Calvi. Ceremonija će se održati u Grosvenor hotelu u Londonu, prenosiće je BBC 2, a vodiće je, kao i uvek, legendarni Džuls Holand. Trenutni favorit za nagradu je PJ Harvey, na drugom mestu je Anna Calvi, a treću poziciju dele James Blake i Adele. Kompletna lista nominovanih izvođača izgleda ovako: Anna Calvi - „Anna Calvi“, Elbow - „Build A Rocket Boys!“, James Blake - „James Blake“, Katy B - „On A Mission“, Metronomy -

„The English Riviera“, Tinie Tempah - „Disc-Overy“, PJ Harvey - „Let England Shake“, Gwilym Simcock - „Good Days At Schloss Elmau“, Everything Everything - „Man Alive“, Ghostpoet - „Peanut Butter Blues & Melancholy Jam“, King Creosote & Jon Hopkins - „Diamond Mine“ i Adele - „21“. D. J.